

správce při hospodaření teprve z oznámení stran anebo jiných účastníků, v souzeném případě učinil o tom povinný hlášení nikoli v době podzimního setí, kdy mohla býti zjednána odpomoc, nýbrž až prostřed zimy, kdy práce se setím spojené se vůbec prováděti nedají, a musí se do jara vyčkáti. Nelze tedy ani v tomto případě shledávati přestoupení úředních povinností exekučním komisařem, a bylo žalobu opírající se o § 1 zákona ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák. jako bezdůvodnou zamítnouti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl odvolání.

D ů v o d y:

Nelze ovšem souhlasiti s prvním soudem, že syndikátní nárok jest vyloučen proto, že žalobce nepodal rekurs do usnesení exekučního soudu, jímž byl jmenován Dr. Karel Z. vnuceným správcem zabavených pachtovních práv Františka M-a, an zákon takovýto rekurs nedopouští (§ 132 ex. ř.). Ale to na věci nic nemění, an se exekuční soudce ani při jmenování vnuceného správce ani při vedení dozoru nad jeho správou přestoupení úředních povinností nedopustil, jak správně dolíčil a odůvodnil již prvý soud. Vytýká-li odvolání, že se soud prvé stolice nezabýval tvrzením, že syndikátní nárok proti státu vznikl tím, že vnucený správce Dr. Karel Z. nevykonával povinnosti zákonem mu předepsané, nevěnoval náležitou péči řádnému obhospodaření pozemků v usnesení exekuci povolujícím blíže uvedených a zejména neosíl po sklizni ječmene na podzim roku 1926 žito, přezírá, že se žalobce o těchto okolnostech v žalobě sice zmínil, že však na tento důvod syndikátní nárok proti státu v prvé stolici nezaložil (§ 483 c. ř. s.), dále, že vnucený správce nespadá do okruhu osob uvedených v § 4 zákona ze dne 12. července 1872, čís. 112 ř. zák., jelikož není zřízen k soudním jednáním úředním, nýbrž spravuje toliko určité jmění dlužníkovu z příkazu soudu a pod jeho dozorem (tak také Dr. Herrmann Sander, *Die Syndikatsklage*, Vídeň 1909, str. 58 a s ním Dr. Armin Ehrenzweig, *System des österr. allgemeinen Privatrechtes*, druhý svazek, první polovina, *Das Recht der Schuldverhältnisse*, Vídeň 1928, str. 696, pozn. 11). Ale dovolání marně poukazuje i k tomu, že exekuční soud vyzval Františka M-a, by se nevměšoval do činnosti vnuceného správce, neboť, i když se tak stalo, nemělo to významu pro rozsah povinností uložených exekučnímu soudci podle § 114 ex. ř. Jest tedy odvolání neopodstatněno v každém směru a nebylo mu proto vyhověno.

Čís. 9417.

Námítka zahájené rozepře jest odůvodněna, domáháno-li se v obou žalobách, by bylo uznáno právem, že exekuční nárok na zaplacení téže pohledávky zanikl, třebas bylo se v obou žalobách domáháno též zrušení exekuce, při čemž každá ze žalob se domáhala zrušení exekuce povolené jiným usnesením soudu.

(Rozh. ze dne 28. listopadu 1929, R II 262/29.)

Proti žalobě Ck I a 1208/28 Karla W-a proti okresnímu silničnímu fondu a proti Antonínu Z-ovi, by bylo uznáno právem, že nárok žalované strany z rozsudku nejvyššího soudu Rv II 771/27 zanikl, a by exekuce povolená usnesením ze dne 5. září 1928 byla zrušena, namítli žalovaní, že v téže věci byla již zahájena rozepře Ck I a 1161/28. Procesní soud první stolice, zamítнув námitku zahájené rozepře, uznal podle žaloby. Odvolací soud vyhověl námitce zahájené rozepře, zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu. Důvody: Za tohoto sporu namítla žalovaná strana, že spor o téže věci je již zahájen. O zahájenosti sporu lze mluvit, byl-li spor o téže věci a mezi týmiž stranami již dříve zahájen. K odůvodnění námitky odvolala se žalovaná strana na obsah námitek Ck I a 1161/28. I ve sporu Ck I a 1161/28 i v tomto sporu jsou týž žalobce a tíž žalovaní. Jde tedy o tytéž strany rozepře. I v námitkách Ck I a 1161/28 i v těchto námitkách domáhá se strana žalující výroku, že exekuční nárok na zaplacení 453 Kč a 371 Kč zanikl. Jde tedy i o týž předmět rozepře. Nevadí, že žalobce kromě toho, i v námitkách Ck I a 1161/28 i v těchto námitkách žádá, by zrušena byla exekuce, v námitkách Ck I a 1161/28 exekuce z usnesení téhož krajského soudu ze dne 20. července 1928 Ck I a 1117/25—80, v těchto námitkách exekuce z usnesení téhož krajského soudu ze dne 5. září 1928 Ck I a 117/25. Neboť toto žádání není — jak již z jeho zevnější úpravy je patrné — částí žalobního žádání, nýbrž jest žádáním na exekuční soud (§§ 35 a 45 ex. ř.). Lhostejno jest, že procesní soud i o tomto žádání rozhodl. Any tudíž námitky Ck I a 1161/28 i tyto námitky týkají se týchž stran a téhož předmětu rozepře, je námitka zahájenosti sporu oprávněna, první stolice měla jí vyhověti a žalobu odmítnouti. Ano přes to sporné řízení provedla, námitku zamítla a ve věci rozhodla, odporuje to zákonu. Proto bylo rozhodnouti, jak se stalo (§§ 232, 233, 261, 472 čís. 6, 473, 475 třetí odstavec c. ř. s.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Odvolací soud správně poukázal k tomu, že návrh na zrušení exekuce připojený k žalobnímu žádání není vlastní součástí žalobního žádání, nýbrž jen návrhem mimo toto žádání (srovnej plenární rozhodnutí ze dne 21. června 1929 pres. 1483/1928, čís. sb. 9048). Hledí-li se k vlastnímu a pro posouzení, zda je tu zahájená rozepře, jedině rozhodnému žalobnímu žádání, které zní na zjištění, že vymáhaná pohledávka zanikla, jest s odvolacím soudem uznati, že námitka zahájené rozepře, ano jest se téhož a mezi týmiž stranami domáháno i v předcházejícím sporu Ck I a 1161/28, jest opodstatněna. Odvolací soud, vyhověv námitce a odmítнув následkem toho žalobu, nepochybil. Stanovisko dovolacího rekurenta, že nejde v projednávaném případě o spor totožný se sporem Ck I a 1161/28, protože každý z těchto sporů čelí jiné exekuci, v tomto sporu exekuci na služné, ve sporu Ck I a 1161/28 exekuci na movitosti, nemá v žalobních žádáních opory. Tomu by tak bylo, kdyby žalobní žá-

ání zněla na nepřipustnost exekuce, ale tomu tak není a návrhy na zrušení exekuce žalobní žádání o nepřipustnost exekuce nenahrazují (viz zpředu uvedené plen. rozhodnutí).

Čís. 9418.

Československý erár, zastoupený Národní bankou československou, jest oprávněn zažalovati pohledávku ze zápůjčky poskytnuté bankovními ústavy Rakousko-uherské banky na území Československé republiky.

(Rozh. ze dne 28. listopadu 1929, Rv II 3/29.)

Československý erár, zastoupený Národní bankou československou, právně zastoupený finanční prokuraturou, domáhal se na tuzemské firmě zaplacení zápůjčky, již žalované poskytla dne 28. října 1918 rakousko-uherská banka. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Nesprávné právní posouzení spatřuje odvolatelka především v tom, že soud první stolice neprávem přiznal eráru oprávnění k žalobě, ačkoliv podle jejího názoru jest podle zákona oprávněna k žalobě jedině a výhradně Národní banka československá vzhledem k ustanovení § 51 zák. 347/20 a k neplatnosti úmluvy mezi vládou a Národní bankou československou. Avšak neprávem. Odvolatelka připouští, že by k projednávání žalobě, kdyby šlo o lombardní pohledávku podle čl. 41 úmluvy ze dne 12. července 1924, čís. 60 sb. z. a n. z roku 1926, byl oprávněn bankovní úřad ministerstva financí, kdyby úřad tento ještě existoval. K žalobě byl oprávněn vedle bankovního úřadu ministerstva financí i stát jako přímý věřitel, neboť jmění spravované bankovním úřadem ministerstva financí nepřestalo býti majetkem státním. Podle § 51 zák. čís. 347/20 převzala Národní banka československá, která zahájila činnost dne 1. dubna 1926, kterýmžto dnem přestal působiti bankovní úřad ministerstva financí, do správy všechny obchody bankovního úřadu ministerstva financí a provede jejich likvidaci na účet státu. Národní banka československá jest ovšem samostatnou právnickou osobou, samostatnou firmou, § 51 zák. čís. 347/20 neustanovuje však, že Národní banka československá provádí likvidaci všech do správy převzatých obchodů na účet státu vlastním jménem, jak tvrdí odvolatelka. Článek tento byl doplněn a změněn článkem XII. zák. čís. 102/25, jímž bylo nařízeno, že jest mezi státem, bankovním úřadem ministerstva financí a samým ministerstvem financí jakož i bankou provést vyúčtování (§§ 49 a 51 bank. zák., jehož předmětem bude zvláště také s jedné strany celý oběh státní převzatý bankou i se závazky bankovního úřadu ministerstva financí z běžných účtů a z jiných jeho obchodů a s druhé strany dluh státní, pokud vyplýne z pasivního salda. Tímto zákonným ustanovením byla tudíž vláda zmocněna uzavřítí vyúčtování ohledně všech obchodů bankovního úřadu ministerstva financí s Národní bankou československou a učinila tak úmluvou ze dne 2. února 1927, která se výslovně dovolává zákona ze dne 14. dubna 1920,